

INFORMACIJE O POGODNOSTIMA ZA STRANE INVESTITORE U BIH

1. Osnovne olakšice koje se ostvaruju posredstvom Uprave za indirektno oporezivanje:

- Oslobođanje plaćanja PDV.a kod uvoza dobara u poslovne zone.
- Oprema koja se stavlja u slobodan promet, a predstavlja ulog stranog lica, osim putničkih vozila, automata za zabavu i igara na sreću oslobađa se plaćanja od poreza uvozne dadžbine.
- Roba koja se stavlja u slobodan promet za projekte obnove i rkonstrukcije BiH oslobađa se od plaćanja uvozne dadžbine.
- Oprema koja se stavlja u slobodan promet, a namjenjena je za obavljanje proizvodne djelatnosti u slobodnoj zoni, oslobađa se plaćanja uvozne dadžbine.
- Od dadžbine se oslobađaju osnovna sredstva i druga oprema koja pripada preduzećima koja su definitivno prekinula svoju djelatnost u stranoj zemlji i premjestila se u carinsko područje BiH.
- Oslobođanje od dadžbina za proizvode koje poljoprivrednici iz BiH dobiju na posjedima smještenim u stranoj zemlji.
- Oslobođanje od plaćanja uvoznih dadžbina na robu koja se uvozi u trgovačko-promotivne svrhe.

Dodatno, postoji after-care Fond za podršku stranim investitorima koji upravljaju Vijeće ministara BiH i FIPA i koji sredstva dodjeljuje jednom godišnje, putem javnog poziva.

2. Povlastice za strane ulagače

U skladu sa Zakonom o politici direktnih stranih ulaganja u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 17/98,

13/03, 48/10 i 22/15) stranim investitorima garantovano je sljedeće:

- Nacionalni tretman stranim ulagačima, odnosno strani ulagači imaju ista prava i obveze kao i rezidenti Bosne i Hercegovine.
- Strani ulagači imaju pravo, radi svojih ulaganja, na teritoriju Bosne i Hercegovine otvoriti račune kod bilo koje poslovne banke u domaćoj ili slobodno konvertibilnoj valuti.
- Strani ulagači de imati pravo slobodno upošljavati strane državljane iz inozemstva ukoliko nije određeno drugačije zakonima u Bosni i Hercegovini o radu i useljavanju.
- Strani ulagači su zaštiđeni od nacionalizacije, eksproprijacije, rekvizicije i mjera s jednakim učinkom;takve mjere mogu se poduzeti isključivo u javnom interesu, sukladno važeđim zakonima i podzakonskim aktima, uz plaćanja primjerene naknade.
- Strani ulagači imaju ista vlasnička prava nad nekretninama kao bh. pravni subjekti.
- Strani ulagači imaju pravo vršiti transfer u inozemstvo, slobodno i bez odlaganja, u slobodno konvertibilnoj valuti, dobiti koja nastane kao rezultat njihovog ulaganja u Bosni i Hercegovini

Prava i povlastice dane stranim ulagačima i obveze, koje proizlaze iz Zakona o politici direktnih stranih ulaganja, ne mogu se ukinuti niti poništiti stupanjem na snagu naknadno donesenih zakona i podzakonskih akata. Ukoliko su takvi naknadno doneseni zakoni i podzakonski akti povoljniji za strane ulagače, oni imaju pravo birati režim koji de biti mjerodavan za njihovo ulaganje.

3. Carinske povlastice

Strana ulaganja de biti izuzeta od pladanja carina i carinskih obveza, osim putničkih vozila, automata za zabavu i za igre na sređu.

Radi korištenja carinske povlastice, uz pismeni zahtjev za oslobađanje od pladanja uvoznih davanja, korisnik povlastice carinskom tijelu, mjerodavnom prema mjestu sjedišta korisnika povlastice, podnosi:

- ugovor ili drugi odgovarajući akt o ulaganju na temelju kojeg se uvozi oprema za koju se traži oslobađanje od plaćanja uvoznih davanja
- dokaz o registraciji stranog uloga kod mjerodavnog tijela države
- specifikaciju opreme po tarifnim oznakama i naimenovanjima iz Carinske tarife BiH, uz označavanje količine te pojedinačne i ukupne vrijednosti, koju je ovjerio korisnik povlastice
- izjavu ulagača da oprema nije starija od 10 godina
- potvrdu da uvozna oprema zadovoljava standarde u pogledu zaštite čovjekove sredine i ostale standarde iz oblasti zaštite na radu, koju je izdala institucija ili drugo tijelo mjerodavno za područje te djelatnosti.

Carinska služba donosi odluku u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

INFORMACIJA O OSLOBADANJU OD PLAĆANJA UVOZNIH DAŽBINA

Član 207. Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Sl. glasnik BiH“ br. 58/15) definiše **Oslobađanje od pladanja uvoznih dažbina**

Od pladanja uvoznih dažbina oslobađa se:

a) pri uvozu i puštanju u slobodan promet: - NAJBITNIJE STAVKE

1. oprema koja predstavlja ulog stranog lica, osim putničkih vozila, automata za zabavu i igru na sreću,
2. oprema za proizvodnju koja se ne proizvodi u Bosni i Hercegovini, koja se uvozi za novu ili proširenje postojeće proizvodnje, modernizaciju proizvodnje, uvođenje nove odnosno osavremenjenje postojeće proizvodne tehnologije, a kojom se obavlja neposredna proizvodna djelatnost,
11. roba zanemarive vrijednosti sadržana u pošiljci poslanoj direktno iz druge države primaocu u Bosni i Hercegovini,
13. proizvodna sredstva i druga oprema koja pripada preduzeću koje definitivno prekida svoju djelatnost u drugoj državi i premješta se u carinsko područje Bosne i Hercegovine radi obavljanja slične djelatnosti,
20. instrumenti i uređaji namijenjeni za medicinsko istraživanje, medicinsko dijagnosticiranje ili liječenje koje dobrotvorne ili neprofitne organizacije ili fizička lica doniraju zdravstvenim ustanovama, bolničkim odjelima ili ustanovama za medicinsko istraživanje ili koje su te zdravstvene ustanove, bolnice ili ustanove za medicinsko istraživanje kupile sredstvima koje je u cijelosti osigurala dobrotvorna ili humanitarna organizacija ili uz pomoć dobrovoljnih priloga, kao i na njihove rezervne dijelove i komponente ili pribor i alate koji se koriste za njihovo održavanje, provjeru, kalibraciju ili popravak,
31. roba uvezena u promotivne svrhe: uzorci robe zanemarljive vrijednosti, štampani i reklamni materijal i proizvodi koji se koriste ili konzumiraju na trgovačkom sajmu ili sličnom događaju,
32. roba namijenjena ispitivanju, analizi ili testiranju, u svrhu utvrđivanja i provjere njenog sastava, svojstava, kvaliteta ili drugih tehničkih karakteristika, radi dobivanja podataka bitnih za industrijska ili komercijalna istraživanja,
33. uzorak robe koja predstavlja robnu marku (žig), patent, model (industrijski dizajn) i njihove prateće isprave, kao i obrasci koji se dostavljaju organu nadležnom za zaštitu prava intelektualnog vlasništva,
34. turistička informativna literatura,
35. razni dokumenti i predmeti,

- 36. pomoćni materijali za utovar i zaštitu robe tokom prijevoza,
  - 37. slama, krma i hrana za životinje tokom prijevoza,
  - 41. roba za koju je međunarodnim sporazumom koji obavezuje Bosnu i Hercegovinu predviđeno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina,
- b) odredbe tačke a)** ovog člana primjenjuju se na odgovarajući način na oslobađanje pri izvozu, ako su za izvoz predmetne robe propisane izvozne dažbine.

Član 208.

(Uslovi i postupak za ostvarivanje oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina)

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Upravnog odbora, propisuje uslove i postupak za ostvarivanje prava na oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina propisana odredbama člana 207. ovog zakona, te ograničenja u pogledu raspolaganja robom koja je oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina, kao i za oslobađanja od plaćanja izvoznih dažbina pri izvozu

INFORMACIJA O POREZNIM OLAKŠICAMA

Poreske olakšice definisane su:

- 1.Zakonom o porezu na dohodak–član 31. („Sl. novine FBiH“ broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13)**
- 2.Zakonom o porezu na dobit–član 36. i 37. („Sl. novine FBiH“ broj: 15/16)**

1. Zakonom o porezu na dohodak

Članom 31. Zakona o porezu na dohodak („Sl. novine FBiH“ broj: 10/08 i 9/10, 44/11), određeno je da porezni obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost koji nije obveznik poreza na dodatu vrijednost,porez na dohodak može utvrđivati i pladati u paušalnom iznosu i to za djelatnosti:

Obrta i srodne djelatnosti.

Prema članu 49.Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak („Sl. novine FBiH“ broj: 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13) „Poreznim obveznicima koji obavljaju samostalne djelatnosti obrta i djelatnosti srodnih obrtničkim, odobrit de se plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu pod uvjetima:

- 1. ako obavljaju obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodne obrtničkim, sami bez upošljavanja drugih osoba i ako se obavljanje djelatnosti temelji na vještini, a ne sredstvima za obavljanje djelatnosti- kućna radinost,
- 2. ako obavljaju tradicionalne stare zanate,
- 3. ako obavljaju prijevozničke djelatnosti samo sa jednim sredstvom prijevoza.“

Prema članu 50.istog .Pravilnika „Porezni obveznici kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, porez na dohodak plaćaju u slijedećim mjesečnim iznosima:

- 1. obveznici koji obavljaju obrtničke djelatnosti i djelatnosti koje su srodne obrtničkim, sami bez upošljavanja drugih osoba 70,00 KM
- 2. obveznici koji obavljaju stare i tradicionalne zanate 30,00 KM
- 3. obveznici koji obavljaju prijevoz putnika samo sa jednim sredstvom prijevoza 50,00 KM

4. obveznici koji obavljaju prijevoz tereta jednim prijevoznim sredstvom nosivosti do 8 tona 80,00 KM“

Porezni obveznici kojima je odobreno plaćanje poreza na dohodak u paušalnom iznosu, a osim gotovinskog prometa povremeno sa pravnim osobama ostvaruju bezgotovinski promet, dužni su, pored paušalnog mjesečnog iznosa, plaćati i porez po odbitku 10% od svakog pojedinačnog iznosa prometa sa pravnim osobama naplaćenog bezgotovinski. Odbijeni i uplaćeni porez od prometa ostvarenog sa pravnom osobom smatra se konačnom poreznom obvezom.

Porezni obveznici koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju u paušalnom iznosu nisu dužni voditi poslovne knjige propisane člankom 19. stavak (2) Zakona, izuzev poreznih obveznika iz stavka (3) ovoga članka, koji su dužni voditi knjigu prometa (obrazac KP - 1042) i u istoj evidentirati bezgotovinski promet ostvaren sa pravnim osobama.

poljoprivrede i šumarstva (dohodak ostvaren korištenjem prirodnih bogatstava zemlje i upotrebom proizvoda dobivenih obavljanjem tih djelatnosti koje imaju obilježja samostalne djelatnosti oporezuju se kao djelatnosti obrta i srodne djelatnosti-propisane članom 51. Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak .

slobodnih zanimanja (samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, eterinara, odvjetnika, notara, revizora, poreskih savjetnika, samostalnih računovođa, inženjera, arhitekata, prevoditelja, turističkih vodiča, i druge slične djelatnosti, samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja, predavačka djelatnost, odgojna djelatnost, samostralna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša—dohodak može ostvarivati zajedno i više fizičkih osoba i isti se oporezuje u skladu sa članom 13-17 Zakona o porezu na dohodak odnosno dohodak od samostalne djelatnosti predstavlja razliku između poslovnih prihoda (svi prihodi stečeni iz bilo kojeg izvora) i poslovnih rashoda (troškovi plaćeni tokom jednog poreskog razdoblja koji su povezani sa obavljanjem te samo stalne djelatnosti i amortizacija kao rashod za stalna sredstva koja su unesena u popis dugotrajne imovine).

drugih samostalnih djelatnosti (djelatnost članova zastupničkih tijela, djelatnost članova skupština i nadzornih odbora privrednih društava, upra vni odbora, stečajnih upravitelja i sudaca porotnika koji nemaju svojstvo uposlenika u sudu, povremene samostalne djelatnosti-djelatnost znanstvenika, umjetnika, trgovačkih putnika po članu 52. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak roj:67/08) dohodak se utvrđuje kao razlika između ostvarenih prihoda i rashoda utvrđenih članom 15 .stav 4.i 5.Zakona o porezu na dohodak

2. Zakon o porezu na dobit predviđa i porezne poticaje

Članom 36.Zakona o porezu na dobit odedeno je da:

(1) Porezni obveznik ima pravo na umanjenje pladanja poreza na dobit na osnovu investiranja u skladu sa uvjetima propisanim u ovom članu.

(2) Poreznom obvezniku koji izvrši investiranje iz vlastitih sredstava u proizvodnu opremu u vrijednosti više od 50% ostvarene dobiti tekudeg poreznog perioda, umanjuje se obaveza obračunatog porez na dobit za 30% iznosa u godini investiranja.

(3) Pod investiranjem u proizvodnu opremu iz stava (2) ovog člana podrazumijeva se kupovina stalnih sredstava i to: postrojenja i opreme, uz izuzetak putničkih automobila, koju obveznik kupuje vlastitim sredstvima u svrhu obavljanja proizvodne djelatnosti.

(4) Poreznom obvezniku koji u periodu od pet uzastopnih godina izvrši investiranje iz vlastitih sredstava u ukupnom iznosu 20 miliona KM, s tim da u prvoj godini investira 4

miliona KM, umanjuje se obaveza obračunatog porez na dobit za 50% iznosa u godinama investiranja.

(5) Pod investiranjem iz stava (4) ovog člana podrazumijeva se ulaganje u stalna sredstva i to: nekretnine, postrojenja i opremu, uz izuzetak stambenih jedinica i putničkih automobila, koja će porezni obveznik koristiti u svrhu obavljanja proizvodne djelatnosti.

(6) Porezni obveznik iz st. (2) i (4) ovog člana gubi pravo na porezno oslobađanje ukoliko:

a) izvrši isplatu dividende tokom i do trede godine od posljednje godine korištenja poreznog

poticaja iz ovog člana iz dobiti koja je oslobođena pladanja poreza na dobit;

b) u periodu pet godina ne dostigne cenzus za investiranje iz stava (4) ovog člana;

c) koristi pravo prijenosa poreznog gubitka do isteka druge godine nakon posljednje godine korištenja poticaja.

(7) Porezni obveznik iz stava (6) ovog člana je u obavezi obračunati i uplatiti razliku poreza na dobit kao da nije bilo poreznog umanjenja zajedno sa zateznim kamatama na javne prihode.

(8) Porezni obveznik ima pravo u jednom poreznom periodu koristiti jedan od navedenih poreznih poticaja iz ovog člana.

(9) Federalni ministar finansija de Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dobit propisati sadržaj i oblik obrasca pregleda nastalih, iskorištenih i neiskorištenih poreznih poticaja, kao i postupak dokazivanja.

Članom 36.Zakona o porezu na dobit odeđeno je da:

(1) Porezni obveznik ima pravo na porezno priznati rashod u visini dvostrukog iznosa bruto-plade isplaćene novoprimljenim zaposlenima ukoliko ispunjava sljedeće uvjete i to:

a) trajanje ugovora o radu mora biti najmanje na period 12 mjeseci sa punim radnim vremenom i

b) novoprimljeni zaposleni nije bio zaposlen kod poreznog obveznika ili povezanog lica u prethodnih pet godina.

(2) Porezni obveznik iz stava (1) ovog člana gubi pravo na umanjenje porezno priznatih rashoda u dvostrukom iznosu ukoliko nije ispoštovao uvjete iz stava (1) ovog člana, te je u obavezi obračunati i uplatiti razliku poreza zajedno sa zateznim kamatama na javne prihode.